

Amning er blevet en religion

Sigrid Riise er aktiv sundhedsplejerske gennem 38 år og kendt for sine meningers mod. Hun er ikke modstander af amning. Tværtimod har hun som leder af sundhedsplejen i Gentofte haft en amme procent på langt over landsgennemsnittet. Alligevel kritiserer hun den såkaldt 'spædbarnsvenlige politik' for kun at handle om amning og for at være fuld af løftede pegefingre.

Hun konstaterer, at nogle nybagte mødre føler, at de spiller fallit, fordi de ikke kan amme deres barn. Det er fint at de fleste kvinder kan amme, men de få der ikke kan, skal behandles ordentligt. Det er ikke altid tilfældet i dag, mener hun og de mange beretninger på flaskebarn.dk bekræfter kun Sigrid Riise i, at en gruppe nybagte mødre svigtes, fordi de presses til at amme, selv om de ikke kan og magter.

Amnepolitik får kvinder til at føle sig som forbrydere

"Amning er simpelthen blevet en besættelse for nogle kvinder. Kvinderne er indprentet den holdning, at det er en forbrydelse at give tilskud i sutteflaske. Men kvinder skal give bryst for deres egen og barnets skyld, og ikke fordi den officielle danske amnepolitik lægger op til, at flest mulige kvinder skal amme", mener sundhedsplejerske Sigrid Riise. Hun mener, det er rædsomt, når en nybagt mor får den opfattelse med hjem fra barselgangen, at hun ikke duer som mor. "Det er der ingen, der har brug for, når de lige har født, og jeg fatter ikke, at man kan nænne det. For vi har et udemærket alternativ til amning i vores land, for vi har netop sat os ud over naturen og bør sætte pris på de moderne faciliteter. Kvinderne bør istedet glæde sig over, at børn i dag trives, uanset om de ammes eller ej."

En myte af sutteflasken kan ødelægge en amning

Sigrid Riise mener for eksempel, at det er uden hold i virkeligheden at narresut og tilskud på flaske kan ødelægge amningen for nyfødte. Den forestilling er dukket op, samtidig med at det er blevet en religion at amme. Ifølge hende kan narresutten være en glimrende afledning for et barn, hvis mor har fået tygget brystvorterne i laser. Nogle gange er børn desuden så afkræftede, når de fødes, at de med en flaske pludselig får kræfter til at sutte på brystet. En gang imellem er der ingen anden udvej end at give barnet tilskud, hvis man vil undgå udsultning. Fra sund fornuft til amnefanatisme

"Den her amneideologi startede fornuftigt nok. Det var nemlig blevet fint i ulande at købe den dyre modermælkserstatning. Men det er jo fjollet, når de fleste kvinder kan give bryst. Desuden har det en vis præventionseffekt i ulande. Men det giver ingen mening at overføre disse argumenter til skandinaviske forhold, hvor vi har sat os ud over naturen," mener Sigrid Riise. I stedet ønsker hun sig en saglig vejledning, hvor der er plads til det hele.

Ammedebatten er præget af religiøs fanatisme

Men i de senere år er det gået i en hel forkert retning, hvis man spørger Sigrd Riise. "Der er aktører på området som er fanatiske og sekterisk anlagt når det angår amning. De arbejder ensidigt og moraliserende og mener, at kvinder, der har ammet fuldt ud, er bedre. Men informationspropaganda får ikke bryster til at producere mælk og det er individuelle oplevelser, der styrer amningen." Nogle gange er flasken en god løsning. Der er mange grunde til, at det kan være nødvendig med tilskud til amningen, mener Sigrd Riise. "Børn kan være dårlige suttere og i nogle tilfælde lykkedes amning ikke. I naturen ville de jo bare blive sparket ud af reden. Der er også mødre der ikke kan producere mælk nok. Så er der dem, der får gumlet hul på brystvorterne, inden der kommer mælk nok, eller amningen kommer i gang, og det kan være forfærdeligt smertefuldt. Det kræver tid at få behandlet brystvorterne, og så kan tilskud være nødvendigt, for at barnet får tilstrækkeligt mad. For der er noget helt galt, når nybagte mødre med blødende brystvorter, forsøger at amme deres barn. En mor, der har ondt har svært ved at slappe af, så mælken løber til. Stress kan gå ud over mælkeproduktionen. Nogle producerer bare ikke så meget mælk, ligesom det er individuelt, hvornår mælken løber til. Her kan fødselsforløbet spille ind."

Det enkelte mor og hendes barn skal behandles individuelt

Alt for mange lever ifølge Sigrd Riise på myten om, at et stille barn, der kun kræver få måltider, er tilfreds. Men det kan tværtimod være, at det er sultent og sparer på kræfterne. Det er meget uheldigt, at nogle børn bliver genindlagt på grund af dehydrering og sult, for det er farligt. Men nogle vil ikke erkende, at nogle børn får for lidt mad, men det bør der gøres op med, for det er vigtigt, at barnet trives og tager på i vægt, mener Sigrd Riise. "Vidensformidling på barselsgangen bør være individuel, så de kvinder, der oplever ammeproblemer, ikke føler sig utilstrækkelige. Der skal være plads og accept til dem, hvor det ikke lykkedes."

Ikke alle bør amme

Amning er en naturlig ting, og det har det været alle dage. Men det er blevet gjort til en hel religion og videnskab, der kan skade mere end den gavner. Det bedste resultat kommer, hvis moderen får at vide, at hun skal koncentrere sig, om at lære sit barn at kende og tro på sig selv. Det er det vigtigste, hvis det skal gå godt." Man skal ikke tilstræbe hundrede procents amning for enhver pris og spædbarnsvenlighed handle ikke kun om mad, påpeger Sigrd Riise.

En barselsorlov skal ikke bruges på selvpineri

I det hele taget, mener hun, der stilles utroligt store krav til nybagte mødre. Det bør være plejepersonalets største opgave at se den enkeltes muligheder og behov frem frem for at behandle kvinderne ens. Når barselsafdelinger signalerer at de tilstræber en høj ammefrekvens, så får de kvinder, for hvem det ikke lykkedes, en fornemmelse af, at de ikke slår til som mor. "Man skal nemlig huske på, at det er uheldigt hvis en kvinde presser sig selv til at amme i døgndrift. Det kan være en stor

belastning og det kan gå ud over mor-barn forholdet hvis de ikke får mulighed for at samlet kræfter ved samlet søvn," siger Sigrid Riise. En barselsorlov kan bruges til noget bedre, end at pine sig selv til noget, man ikke kan præstere.

Det kræver sin kvinde at vælge amning fra

Det kræver tre gange så meget selvtillid for kvinder der ikke at amme, for de skal stå model til fordømmelse. Heldigvis er der nogen, der har deres sunde fornuft, er stærke og kan stå imod al den fordømmelse, men de værst stillede, er de svage, der ikke kan blæse på de andres løftede pegefingre, understreger hun. "Der er også kvinder, der bare ikke har lyst, og det er en menneskeret. Men uanset hvad, så skal det afdækkes inden fødslen. Ofte handler det nemlig om venindernes gyserhistorier og er en trist grund til at fravælge amning."

Den gode (ammende) mor er et "modefænomen

Sigrid Riise konstaterer at begrebet "Den gode mor" som så ofte knyttes til amning, også er et modefænomen. "Men det at være en god mor kan ikke klares med eller afgrænses til amning. Når amning er så moderne, er det, fordi vi lever i et velfærdssamfund, hvor kvinder ikke længere har en stor børneflokk og knokler i hjemmet under barsel. Nu kan mødre jo bare sætte sig ned og amme på fuld tid og konkurrere om det med andre mødre, hvis de keder sig. Det er der jo desværre nogle mødregrupper der bliver brugt til".

Sigrid Riise er blevet interviewet af Hanne Bille april 2006